

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนสรุปเรื่องและข้อคิดจากเรื่อง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง เราม่าบ้านทีก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนสรุปเรื่องและข้อคิดจากเรื่อง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

การเขียนสรุปเรื่องและข้อคิดจากเรื่อง

การเขียนสรุปเรื่องจากการฟังและการอ่าน เพื่อจับใจความสำคัญแล้ว
จดบันทึกไว้เป็นการเขียนเพื่อการสื่อสารและช่วยให้จดจำเรื่องได้นาน

ขั้นตอนการเขียนสรุปเรื่อง

ขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องคร่าว ๆ ๑ เที้ยว เพื่อทำความเข้าใจคำศัพท์และเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ ๒ ตั้งคำถามในระหว่างอ่านครั้งที่ ๒ เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง

“ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร” ดังนี้

- เรื่องนี้เกี่ยวกับใคร(ตัวละครสำคัญ)
- ทำอะไร
- ที่ไหน
- เมื่อไร
- อย่างไร
- ผลเป็นอย่างไร

ขั้นที่ ๓ นำคำตอบที่เขียนเป็นข้อความมาเรียงลำดับให้เป็นประโยค และเรียบเรียง
เป็นสำนวนของตนเอง

ขั้นที่ ๔ ตรวจสอบและปรับปรุงภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์

การเขียนข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

การหาข้อคิดหรือคติสอนใจจากเรื่องที่อ่าน ว่าเรื่องให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์
อะไรบ้าง

แล้วจึงนำข้อคิดนั้นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การหาข้อคิดจากการอ่านหนังสือ ต่างๆ เช่น การอ่านนิทาน บทความ สารคดี
ควรอ่านตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง แล้วทำความเข้าใจ เนื้อเรื่อง และจับใจความสำคัญ หรือ
ประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการให้

บทอ่าน เรื่อง ลูกนกแขกเต้าพี่น้อง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ฝึกภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนสรุปเรื่องและข้อคิดจากเรื่อง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ลูกนกแขกเต้าพี่น้อง

ในอดีตกาลนานไกล ลูกนกแขกเต้า ๒ ตัวเป็นพี่น้องกัน พ่อแม่ทำรังในป่าใกล้กับภูเขาใหญ่ ทางด้านทิศเหนือที่นกอพยุมีหมู่บ้านโจรตั้งอยู่ในด้านทิศใต้ที่นกอพยุมีอาศรมของฤๅษี ลูกนกทั้งสองตัวอยู่กับพ่อแม่ไม่นาน เกิดลมพายุพัดจัด พัดเอาลูกนกปลิวออกจากรังทำให้มันพลัดพรากจากกันไปคนละทิศคนละทาง

ตัวหนึ่งไปตกอยู่ในกองอาวุธของหมู่บ้านโจร พวกโจรเก็บไปเลี้ยงและสอนให้มันไปปล้นชิงทรัพย์ อีกตัวไปตกในระหว่างกอดอกไม้ใกล้อาศรมของฤๅษี ฤๅษีใจดีนำลูกนกมาเลี้ยง โดยสอนให้มีความฉลาดและให้เรียนหนังสือ ลูกนกแขกเต้าทั้ง ๒ ตัว ต่างก็เติบโตในสถานที่และการเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน ราวฟ้ากับดิน

วันหนึ่งพระราชาสัตว์จอกปลาสัตว์โดยใส่เครื่องประดับราคาแพง ในระหว่างออกล่าสัตว์พระราชาสัตว์พลัดหลงป่ามาโดยล้าพั้ง พระราชาเดินมาจนหยุดพักเหนื่อยและดื่มน้ำ ณ ลำธารอันร่มรื่นด้วยแมกไม้ แล้วบรรทมใต้ต้นไม้ สถานที่พระราชาสัตว์พักนั้นอยู่ใกล้หมู่บ้านโจร

พวกโจรไม่อยู่เข้าป่ากันหมด ในบ้านโจรเหลืออยู่แต่คนทำครัวกับนกแขกเต้าเท่านั้น นกแขกเต้าบินออกมาพบพระราชานอนหลับ จึงรีบกลับมาบอกกับคนทำครัวว่า “เรามาช่วยกันฆ่าพระราชาสัตว์ แล้วขโมยเครื่องประดับมาแล้วจับพระราชาสัตว์ไปซ่อนในพุ่มไม้”

พระราชาสัตว์ตื่นพอดี ได้ยินนกแขกเต้าปรึกษาวิธีการซ่อนศพของพระองค์ พระราชารีบวิ่งหนีไปอีกทางอย่างรวดเร็ว จนไปถึงอาศรมของฤๅษีโดยไม่รู้

ว่าเป็นที่ใด ในเวลานั้นฤๅษีไม่อยู่ในอาศรม เข้าป่าไปหาผลไม้สำหรับเป็นอาหาร ในอาศรมคงมีแต่ลูกนกแขกเต้าตัวเดียว

ลูกนกแขกเต้าเมื่อเห็นพระราชาก็บินเข้าไปทักทายว่า “ขอเดชะ พระราชา พระองค์เสด็จมาดี มีได้เสด็จมาร้าย ขอเชิญพระองค์พักผ่อนในอาศรมของฤๅษีเถิด” พระราชาเห็นในอธยาศย์ไมตรีอันดีงามของลูกนกแขกเต้าอีกตัวก็เอ่ยว่า “นกตัวนี้ดีจริง เป็นนกที่ดีมีนิสัยเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้ลำบาก ส่วนอีกตัวช่างโหดเหี้ยมใจร้าย”

เมื่อลูกนกแขกเต้าได้ยินพระราชาวุฒเช่นนั้น จึงพูดว่า “ขอเดชะ ข้าแต่พระราชา ข้าพระองค์กับนกตัวที่พระองค์ตำหนินั้น เกิดแต่พ่อแม่เดียวกันเป็นพี่น้องกัน ตัวนั้นเติบโตในสำนักคนไม่ดีเป็นโจร พวกโจรเล็บบงและสั่งสอนแต่วิชาโจร ส่วนข้าพระองค์อยู่ในสำนักปราชญ์ซึ่งเป็นนักบุญมีจิตใจที่มีศีลธรรม ท่านฤๅษีสอนให้ทำดี ข้าพระองค์ทั้ง ๒ จึงต่างกัน”

พระราชาก็กล่าวว่า “การคบคนดีมีศีลธรรม หรือคบคนพาลคนที่เราใกล้ชิดจะชักจูงให้เป็นไปในทางเดียวกัน หากคบคนชั่วก็จะชักนำไปไปในทางชั่ว ส่วนการคบนักปราชญ์ผู้มีปัญญามีศีลธรรมก็จะชักจูงไปในทางที่ดีในทางที่เจริญ” หลังจากนั้นพระราชาก็ให้รางวัลแก่ลูกนกแขกเต้าที่ช่วยเหลือพระองค์

การคบคนเช่นใดก็เหมือนคนเช่นนั้น อย่าคบคนชั่ว จงคบแต่คนดี (จากหนังสือนิทานธรรมะวรรณกรรมในพระไตรปิฎก แต่งโดย ดร.ประยงค์ สุวรรณบุปผา)

